

MAL BİLDİRİMİNDE BULUNULMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

Bakanlar Kurulu Karar Tarihi - No: 10/08/1990 - 90/748

Dayandığı Kanun Tarihi - No: 19/04/1990 - 3628

Yayımlandığı Resmi Gazete Tarihi - No: 15/11/1990 - 20696

BİRİNCİ BÖLÜM : GENEL HÜKÜMLER

AMAÇ

Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı; 3628 sayılı Kanun gereğince verilecek olan mal bildiriminin şeklini, düzenleniş biçimini, sayısını, neleri kapsayacağını, merciine nasıl ulaştırılacağını ve bu Kanunun uygulanmasına ilişkin diğer esas ve usulleri düzenlemektir.

HAKSIZ MAL EDİNME

Madde 2 - Mevzuata veya genel ahlaka uygun olarak sağlandığı ispat edilemeyen mallar veya ilgilinin sosyal yaşantısı bakımından geliriyle uygun olduğu kabul edilemeyecek harcamalar şeklinde ortaya çıkan artışlar, bu Yönetmeliğin uygulanmasında haksız mal edinme sayılır.

İKİNCİ BÖLÜM : MAL BİLDİRİMİNDE BULUNACAKLAR VE VERİLECEĞİ MERCİLER

MAL BİLDİRİMİNDE BULUNACAKLAR

Madde 3 - Aşağıda sayılanlar mal bildiriminde bulunmak zorundadırlar:

- a) Her türlü seçimle iş başına gelen kamu görevlileri ve dışardan atanan Bakanlar Kurulu üyeleri (muhtarlar ve ihtiyar heyeti üyeleri hariç),
- b) Noterler,
- c) Türk Hava Kurumunun genel yönetim ve merkez denetleme kurulu üyeleri ile genel merkez teşkilatında ve Türk Kuşu Genel Müdürlüğünde, Türkiye Kızılay Derneğinin merkez kurullarında ve Genel Müdürlük teşkilatında görev alanlar ve bunların şube başkanları,
- d) Genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı kuruluş veya alt kuruluşlarda, kamu iktisadi teşebbüsleri (iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları) ile bunlara bağlı müessese, bağlı ortaklık ve işletmelerde, özel kanunlarla veya özel kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulan ve kamu hizmeti gören kurum ve kuruluşlar ile bunların alt kuruluşlarında veya komisyonlarında aylık, ücret ve ödenek almak suretiyle kamu hizmeti gören memurları, işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri ile yönetim ve denetim kurulu üyeleri,

e) Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarında görevli olanlar ile bunların yönetim ve denetim kurulu üyeleri (5590 sayılı Kanuna göre kurulan oda ve borsaların oda ve borsa meclisi ile yönetim kurulu üyeleri dahil),

f) Siyasi parti genel başkanları, vakıfların idare organlarında görev alanlar, kooperatiflerin ve birliklerinin başkanları, yönetim kurulu üyeleri ve genel müdürleri, yeminli mali müşavirler, kamuya yararlı dernek yönetici ve deneticileri,

g) Gazete sahibi gerçek kişiler ile gazete sahibi şirketlerin yönetim ve denetim kurulu üyeleri, sorumlu müdürleri, başyazarları ve fıkra yazarları,

h) Özel kanunlarına göre mal bildiriminde bulunmak zorunda olanlar (konfederasyon, sendika ve sendika şubesi başkan ve yöneticileri dahil).

EŞLERİN MAL BİLDİRİMİ

Madde 4 - Her ikisi de 3 üncü madde kapsamında bulunan eşlerin herbiri ayrı ayrı mal bildiriminde bulunmak zorundadır. Bu takdirde, eşlerden herbiri, eşi ile velayeti altındaki çocuklarının da mallarını bildirirler.

BİRDEN FAZLA MAL BİLDİRİMİ

Madde 5 - Kamu görevlilerinden asli görevleri uhdelerinde katmak kaydıyla ikinci bir görevi yürütenler (yönetim kurulu veya danışma kurulu üyeliği gibi) ya da vekaleten tedvir edenler, sadece asli görevlerinden dolayı tek mal bildiriminde bulunurlar.

Kamu görevlisi olmayıp da 3628 sayılı Kanuna göre birden fazla mal bildiriminde bulunması gerekenler, bu mercilerden yalnız birine mal bildiriminde bulunurlar. Ancak, mal bildiriminde bulunulan mercii, diğer kuruma da bilgi vermekle yükümlüdür.

MAL BİLDİRİMİNİN VERİLECEĞİ MERCİLER

Madde 6 - Mal bildiriminin verileceği merciler şunlardır:

a) Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Bakanlar Kurulu üyeleri için, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı,

b) Kamu kurum ve kuruluşlarında görevli personel için, özlük işleri ile ilgili birimler,

c) Kurum, teşebbüs, teşekkül ve kuruluşların genel müdürleri ile yönetim ve denetim kurulu üyeleri için, ilgili bakanlıklar,

d) Yüksek mahkemelerin daire başkan ve üyeleri için, ilgili mahkemenin başkanı,

e) Noterler için Adalet Bakanlığı,

f) Diğer kurum ve kuruluşların memur ve hizmetlileri için, atamaya yetkili makamları,

- g) Türk Hava Kurumu ile Türkiye Kızılay Derneğinde görev alanlar için, kurum ve dernek genel başkanlığı,
- h) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında görevli olanlar için, kurum başkanlığı; bunların yönetim ve denetim kurulu üyeleri için, ilgili buldukları bakanlıklar,
- i) Görevlerinden ayrılanlar için, bu görevlerinde iken bildirimlerini vermeleri gereken makam veya merci,
- j) Siyasi parti genel başkanları için, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı,
- k) Kooperatifler ve birliklerinin başkanları, yönetim kurulu üyeleri ve genel müdürleri için, kooperatiflerin ve birliklerinin denetimlerinin yapıldığı kuruluşlar,
- l) Yeminli mali müşavirler için, Maliye ve Gümrük Bakanlığı,
- m) Türk Hava Kurumunun, Türkiye Kızılay Derneğinin ve kamu yararına sayılan derneklerin genel yönetim ve merkez denetleme kurulu üyeleri için, İçişleri Bakanlığı; bunların şube başkanları için, buldukları il valilikleri,
- n) İl genel meclisi üyeleri için, ilgili valilikler, belediye meclisi üyeleri için, ilgili belediye başkanlıkları, belediye başkanları için, İçişleri Bakanlığı,
- o) Mal bildirimi verecek son merciler için, kendi kuruluşlarının özlük işleri ile ilgili makam veya merci,
- p) Gazete sahibi gerçek kişiler ile gazete sahibi şirketlerin yönetim ve denetim kurulu üyeleri, sorumlu müdürleri, başyazarları ve fıkra yazarları için, buldukları yer en büyük mülki amirliği,
- r) Vakıfların idare organlarında görev alanlar için, Vakıflar Genel Müdürlüğü.

SORUMLULUK

Madde 7 - 6 ncı maddede belirtilen merciler, mal bildirimlerinin süresi içinde verilmesini sağlamakla sorumludurlar. Bu merciler mal bildirimlerinin verilmesini izlemek için birim veya personel görevlendirirler.

(Ek fıkra: 25/04/2000 - 2000/660 K.) Ayrıca, müsteşarlar, merkez teşkilatları ile varsa bağlı ve ilgili kuruluşlarında görevli her düzeydeki kamu personelinin mal bildirimlerinin verilmesi, verilen mal bildirimlerine ilişkin olarak 18 nci madde uyarınca gerekli inceleme ve karşılaştırmaların yapılmasını sağlamak ve bu çerçevede yapılacak çalışmalar sonucunda, gerekli görülen hallerde personelin mal bildirimleri hakkında ilgili denetim birimlerince inceleme yapılması için girişimde bulunmak veya konuyu Cumhuriyet başsavcılıklarına bildirmekle görevli ve sorumludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM : MAL BİLDİRİMLERİ

MAL BİLDİRİMİNİN KONUSU

Madde 8 - 3 üncü maddede sayılanların kendilerine, eşlerine ve velayetleri altındaki çocuklarına ait bulunan;

- a) Taşınmaz malları (arsa ve yapı kooperatif hisseleri dahil),
- b) Kendilerine aylık ödenenler, net aylık tutarının beş katından; aylık ödenmeyenler ise Genel İdare Hizmetleri sınıfında birinci derecenin birinci kademesindeki şube müdürüne ödenen net aylığın beş katından fazla değer ve tutarındaki;
  - 1) Para ve para hükmündeki kıymetli kağıtları,
  - 2) Hisse senedi ve tahvilleri,
  - 3) Altın ve mücevheratı,
  - 4) Her türlü kara, deniz ve hava taşıt araçları, traktör, biçer-döver, harman makinası ve diğer ziraat makinaları, inşaat ve iş makinaları, hayvanlar, koleksiyon ve ev eşyaları ile diğer taşınır malları,
  - 5) Hakları,
  - 6) Alacakları,
  - 7) Borçları,
  - 8) Gelirleri,

mal bildirimine konu teşkil eder. (b) bendinde belirtilen mal, hak, alacak, borç ve gelirlerin ayrı ayrı toplam değerleri tek kalem halinde gösterilir.

Mallar, mal bildirim tarihiindeki değerleri esas alınmak suretiyle beyan olunur.

Genel İdare Hizmetleri sınıfında birinci derecenin birinci kademesindeki şube müdürüne ödenen her türlü zam ve tazminatlar dahil net aylık miktarı, aylıklara uygulanan katsayının belirlenmesini müteakip Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tesbit ve ilan olunur.

MAL BİLDİRİMİNİN VERİLME ZAMANI

Madde 9 - Mal bildirimlerinin;

- a) 3 üncü maddede sayılan görevlere atanmada, göreve giriş için gerekli olan belgelerle birlikte,
- b) Bakanlar Kurulu üyeleri için, atamayı izleyen bir ay içinde,

- c) Seçimle gelinen görevlerle, seçimin kesinleşme tarihini izleyen iki ay içinde,
- d) Yönetim ve denetim kurulları ile komisyon üyeliklerine seçilen veya atananlar için, göreve başlama tarihini izleyen bir ay içinde,
- e) Görevi sona erenler ayrılma tarihini izleyen bir ay içinde,
- f) Gazete sahibi gerçek kişiler ile gazete sahibi şirketlerin yönetim ve denetim kurulu üyeleri için, faaliyete geçme tarihini; sorumlu müdürleri, başyazarları ve fıkra yazarları için, bu işe veya görevlerine başlama tarihini izleyen bir ay içinde,
- g) Özel kanunlarına göre mal bildiriminde bulunması gerekenler için, kanunlarında öngörülen süre içinde,
- verilmesi zorunludur.

(a) bendinde yazılı durumlarda mal bildirimini verilmedikçe atama işlemi yapılamaz.

EK MAL BİLDİRİMİ

Madde 10 - 3 üncü maddede sayılan görevlerde bulunanlar, eşleri velayeti altındaki çocukları ve kendilerinin şahsi mal varlıklarında önemli bir değişiklik olduğunda, değişikliği izleyen bir ay içinde yeni edindikleri mal, hak, gelir, alacak ve borçlara münhasır olmak üzere ek mal bildirimini vermek zorundadırlar. 8 inci maddede gösterilen mahiyet ve miktardaki malın iktisabı ile hak, alacak veya gelir sağlanması veya borçlanması, mal varlığında önemli değişiklik sayılır.

MAL BİLDİRİMİNİN YENİLENMESİ

Madde 11 - 3 üncü maddede belirtilen görevlere devam edenler, sonu (0) ve (5) ile biten yılların en geç Şubat ayı sonuna kadar bildirimlerini yenilemek zorundadırlar.

MAL BİLDİRİM FORMUNUN DOLDURULMASI

Madde 12 - (Değişik madde: 17/01/2000 - 2000/4 S. Yön./1. md.)

Ekli "Mal Bildirimi Formu" tek nüsha olarak doldurulur ve tarih belirtilmek suretiyle imzalanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM : HEDİYE VE HİBELER

HEDİYE VE HİBE

Madde 13 - 3 üncü maddede belirtilen kamu görevlileri, milletlerarası protokol, muamele veya nezaket kaideleri uyarınca veya diğer herhangi bir sebeple yabancı devletlerden, milletlerarası kuruluşlardan, sair milletlerarası hukuk tüzel kişiliklerinden, Türk uyruğunda olmayan herhangi bir gerçek veya tüzel kişi veya kuruluştan, aldıkları tarihteki değeri on aylık net asgari ücret toplamını aşan her hediye veya hibe niteliğindeki eşyayı, aldıkları tarihten itibaren bir ay içinde kendi kurumlarına teslim etmek zorundadırlar.

Ancak, yabancı devlet adamları ve milletlerarası kuruluş temsilcileri tarafından verilen imzalı hatıra fotoğraflarının çerçeveleri bu madde hükümlerine dahil değildir.

HEDİYE VE HİBE EŞYALARDA YAPILACAK İŞLEM

Madde 14 - 3 üncü maddede belirtilen kamu görevlileri ve bunların eşlerine, milletlerarası protokol, mücamele veya nezaket kaideleri uyarınca veya diğer herhangi bir sebeple yabancı devletlerden, milletlerarası kuruluşlardan, sair milletlerarası hukuk tüzel kişiliklerinden, Türk uyruğunda olmayan herhangi bir gerçek veya tüzel kişi veya kuruluş tarafından verilen hediye veya hibe niteliğindeki eşyayı alan ilgilisi, bu eşya değerinin on aylık net asgari ücret toplamını aşan değerde olduğunu belirlemesi halinde, yurtiçinde aldıkları tarihten, yurtdışında yurda dönüşleri tarihinden itibaren on gün içinde buldukları il defterdarlığına (takdir komisyonu başkanlığına) değer takdiri için kurumları vasıtasıyla gönderir.

Hediye veya hibe niteliğindeki bu eşyanın (yabancı devlet adamları ve milletlerarası kuruluş temsilcileri tarafından verilen imzalı hatıra fotoğraflarının çerçeveleri hariç) gerçek değerinin takdiri ile net asgari ücretin on aylık toplamını aşıp aşmadığı, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun değişik 72 nci maddesine göre kurulan takdir komisyonunca en geç on gün içinde tesbit olunarak ilgiliye ve bağlı bulunduğu kuruma bildirilir.

Kıymet takdirini müteakip, takdir komisyonu tarafından ilgisine geri verilen hediye veya hibe niteliğindeki eşyadan değeri net asgari ücretin on aylık toplamını aşanlar, ilgilisi tarafından en geç on gün içinde kendi kurumlarına verilir.

Bu eşyalar, kurumca sergilenmek veya başka bir şekilde muhafaza edilmek suretiyle değerlendirilir veya ilgisi sebebiyle diğer bir kuruma tevdi edilebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM : ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

MAL BİLDİRİMLERİNİN GİZLİLİĞİ

Madde 15 - Mal bildirimleri, 6 ncı maddede belirtilen makam veya mercilerin ilgili birimlerinde, ilgililerin varsa sicil yoksa özel dosyalarında saklanır. Mal bildirimlerinin içeriği hakkında soruşturma ve kovuşturmayaya yetkili merciler dışındakilere açıklama yapılmaz, bilgi verilemez.

BİLGİ VERME ZORUNLULUĞU

Madde 16 - Özel kanunlarında aksine bir hüküm mevcut olsa dahi, ilgili kişiler ile özel ve kamu kuruluşları, 3628 sayılı Kanunla soruşturma ve kovuşturmayaya yetkili kılınan kişi ve mercilerce istenen bilgileri eksiksiz vermek zorundadır.

SÜRESİNDE MAL BİLDİRİMİNDE BULUNMAMA

Madde 17 - Bu Yönetmelikte belirtilen süreler içinde mal bildiriminde bulunmayanlara, bildirim verileceği mercilerce yazılı olarak ihtar da bulunulur.

Bu ihtar, ilgisine Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ olunur.

İhtarın kendisine tebliğinden itibaren bir ay içinde bildirimde bulunmayanlar hakkında gerekli işlem yapılmak üzere yetkili Cumhuriyet başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur.

Müfettiş ve muhakkikler de, soruşturma ile ilgili olarak verdikleri süre zarfında mal bildiriminde bulunmayan hakkında yetkili Cumhuriyet başsavcısına suç duyurusunda bulunurlar.

MAL BİLDİRİMLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Madde 18 - Yeni ve ek bildirimler, 6 ncı maddede belirtilen yetkili merciler tarafından daha önceki bildirimler ile karşılaştırılır.

(Ek fıkra: 07/12/1999 - 13770 K.) 6 nci maddenin (b) ve (c) bendlerinde belirtilen mercilerde toplanan mal bildirimlerinde yer alan bilgiler, Başbakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde, kamu kurumları bilgisayarlarında mevcut bilgilerle bilgisayar ortamında ve gizliliği sağlanacak şekilde karşılaştırılır.

Yapılan karşılaştırma sonucunda gerçeğe aykırı bildirimde buldukları veya haksız mal edindikleri, kaçırdıkları veya gizledikleri anlaşılanlar hakkında yetkili mercilerce Cumhuriyet başsavcılıklarına suç duyurusunda bulunulur.

HUKUKİ DAYANAK

Madde 19 - Bu Yönetmelik, 19/04/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 22 nci maddesi uyarınca düzenlenmiştir.

YÜRÜRLÜK

Madde 20 - Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

YÜRÜTME

Madde 21 - Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Değişik ek: 07/12/1999 - 99/13770 K.)

"Mal Bildirimi Formu" için 31/12/1999 tarih ve 23923 sayılı Resmi Gazete'ye bakınız.